

Vnútrotná smernica proti šikanovaniu

Úvodné ustanovenie

Riaditeľ Gymnázia Partizánske, Komenského 2/1074, 95801 Partizánske (ďalej len škola) v súlade so smernicou č. 36/2018 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach vydáva túto smernicu:

Čl. 1 Charakteristika šikanovania

1. Šikanovaním sa rozumie:

- a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka
- b) úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia a nemôžu účinne brániť.

2. Podstatou šikanovania je najmä:

- a) úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou,
- d) opakované útoky.

3. Šikanovanie sa môže prejavíť:

- a) *v priamej forme*, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním
- b) *v nepriamej forme*, najmä prehlíadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.
- c) zhoršením vzťahov v triednom kolektíve, vtieravým správaním agresora, utiahnutým správaním obeť, obeť čaká na odchod spolužiakov zo školy, obeť sa počas prestávok zdržiava v blízkosti učiteľa, zhoršením správania a chorobnosťou obeť, obeť máva „náhodné“ zranenia, obeť máva často poškodené veci a pomôcky

4. **Kyberšikanovanie** je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (telefónu, tabletu, internetu, sociálnych sietí a pod.) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania

5. **Kyberšikanovanie** ma najčastejšie tieto znaky:

- a) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
- b) agresor vystupuje často anonymne,

- c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
- d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačné technológie umožňujú,
- e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
- f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
- g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
- h) útoky môžu mať dlhšie trvanie,
- i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
- j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
- k) zverejnené informácie, fotografie a audio a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.

Čl. 2 Priestupková a trestnoprávna zodpovednosť

1. Šikanovanie môže v určitých prípadoch napĺňať skutkovú podstatu priestupkov v zmysle zákona č. 372/1990 Z.z o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Ide predovšetkým o priestupky:

- a) proti občianskemu spolunažívaniu
- b) proti majetku

2. Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestnoprávne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.

3. Žiak, ktorý je **agresorom**, môže byť stíhaný za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví,
- b) obmedzovania osobnej slobody,
- c) lúpeže,
- d) vydierania,
- e) hrubého nátlaku,
- f) nátlaku,
- g) porušovania domovej slobody,
- h) sexuálneho násillia a zneužívania,
- i) krádeže,
- j) neoprávneného užívania cudzej veci,
- k) poškodzovania cudzej veci,
- l) nebezpečného vyhrážania sa,

- m) nebezpečného prenasledovania,
- n) výroby a rozširovania detskej pornografie
- o) ohovárania.

4. Pedagogický alebo zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin

- a) neprekazenia trestného činu
- b) neoznámenia trestného činu
- c) ublíženia na zdraví.

Čl. 3 Zodpovednosť školy

1. Škola zodpovedá za žiakov v čase školského vyučovania a školských akcií v súlade so školským zákonom, Dohovorom o právach dieťaťa a podľa pracovného poriadku školy.

2. Za povinnosť uvedenú v predchádzajúcom bode sú zodpovední všetci pedagogickí zamestnanci školy:

- a) ktorí realizujú vyučovací proces,
- b) ktorí vykonávajú počas prestávok pedagogický dozor na chodbách a športoviskách,
- c) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas školských akcií rôzneho druhu (školské výlety, kurzy, exkurzie, kultúrne a športové podujatia, a iné),
- d) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas záujmových krúžkov.

3. Škola zodpovedá aj za škodu, ktorú v čase vyučovania spôsobí žiak, pokiaľ ten, kto je povinný vykonávať dohľad nepreukáže, že ho nezanedbal. (§422 Občianskeho zákonníka)

4. Šikanovanie, respektíve jeho náznaky, nesmie byť zamestnancami školy v žiadnom prípade akceptované. Pedagogický zamestnanec musí šikanovanie medzi žiakmi bez meškania riešiť a každej jeho obeť poskytnúť okamžitú pomoc. Je povinný ihneď túto skutočnosť oznámiť členom intervenčného tímu.

Čl. 4 Metódy riešenia šikanovania

1. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba zostavuje tím zamestnancov školy (intervenčný tím), ktorý navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení šikanovania.

2. Riaditeľ alebo ním poverená osoba pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä:

- a) zabezpečí bezodkladnú pomoc a ochranu obetiam,
- b) zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
- c) vykonáva opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede agresora jeho izoláciou počas preverovania šikanovania,

- d) preveruje šikanovanie bezodkladne v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
- e) zabezpečí, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom,
- f) zabezpečí zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych lebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
- g) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie,
- h) kontaktuje vo vzťahu k obeti, agresorovi a svedkovi šikanovania zákonných zástupcov, prípadne osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
- i) kontaktuje mieste príslušné poradenské centrum,
- j) zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy,
- k) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadoch šikanovania,
- l) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť členov intervenčného tímu,
- m) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

3. Pri výskyte skupinového násillia voči obeti sa použije tento postup:

- a) okamžitá pomoc obeti
- b) dohoda intervenčného tímu na postupe vyšetrovania
- c) vlastné vyšetrenie
- d) zabránenie možnej krivej výpovede agresorov, ich izolácia bez možnosti dohodnúť sa na spoločnej výpovedi
- e) pokračujúca pomoc a podpora obeti
- f) nahlásenie prípadu polícii- rozhodne riaditeľ školy
- g) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov žiaka- triedny učiteľ
- h) kontaktovanie špecializovaných inštitúcií

Čl. 5 Opatrenia na riešenie situácie

V prípade, že sa vyskytne prípad šikanovania, sa použijú tieto opatrenia:

1. Opatrenia pre obeť:

- a) odporučiť rodičom/ zákonným zástupcom vyhľadať odbornú starostlivosť (CPPPaP)
- b) zorganizovať skupinový intervenčný program v spolupráci s CPPPaP, prípadne školským psychológom
- c) informovanie a poradenstvo pre rodičov žiakov

2. Opatrenia voči agresorovi:

- a) odporučiť vyhľadať odbornú pomoc
- b) udelenie výchovného opatrenia podľa školského poriadku

3. Opatrenia v mimoriadnych prípadoch:

- a) oznámiť príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnému prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo čin inak trestný (u maloletých)

Čl. 6 Prevencia šikanovania

V rámci **účinnnej prevencie** šikanovania je **dôležité**:

- a) zabezpečiť spoluprácu rodičov, žiakov a zamestnancov školy
- b) dôsledne vykonávať dozor zo strany pedagogických zamestnancov počas prestávok
- c) informovanosť všetkých zainteresovaných (pedagogických zamestnancov, rodičov, žiakov) o postupe pri odhalení agresívneho správania sa žiakov
- d) spolupracovať so školským psychológom a odborníkmi z CPPPaP

Čl. 7 Všeobecné a záverečné ustanovenia

1. Gymnázium Partizánske je škola, ktorá netoleruje šikanovanie v žiadnych podobách.
2. Úlohou vedenia školy, všetkých pedagogických a nepedagogických zamestnancov je vytvárať pozitívnu klímu v škole a v triedach, aby sa predchádzalo patologickým prejavom správania, rovnako aj snažiť sa o to, aby škola bola bezpečným miestom pre každého.
3. Táto smernica bude zverejnená v zborovni, na internetovej stránke školy a platí v celom Gymnáziu Partizánske a na podujatiach organizovaných školou.
4. Smernica nadobúda účinnosť dňom 01.12.2022 .

V Partizánskom, 01.12.2022

PhDr. Vladimír Marko
riaditeľ školy

